

იაკობ გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ს ი ლ ა ბ უ ს ი

2011 – 2012 სასწავლო წელი

ფაკულტეტი: პედაგოგიური
კათედრა: პედაგოგიკა-მეთოდისა და ფსიქოლოგიის გაერთიანებული
სალექციო კურსის დასახელება და მისი კოდი: პედაგოგიკის ისტორია P.2.P.01
კრედიტების რაოდენობა: 5 ECTS

სალექციო კურსის სტატუსი: სავალდებულო-არჩევითი მაგისტრატურის
 სტუდენტებისათვის

ლექტორი: ასოც. პროფესორი ნინო მოდებაძე; ტელ: 555 45 27 94

სალექციო კურსის აღწერა: „პედაგოგიკის ისტორია“ წარმოადგენს არჩევით სალექციო კურსს პედაგოგიური ფაკულტეტის მაგისტრანტებისათვის. კურსი მოიცავს პედაგოგიური აზროვნების განვითარების ისტორიას უძველესი დროიდან დღემდე. კურსში ნაჩვენებია ის მიმართულებები, რომელიც მოიცავს პირველყოფილ საზოგადოებაში აღზრდის, საზღვარგარეთის და ქართული პედაგოგიური აზროვნების ისტორიას, იმას თუ როგორ მიმდინარეობდა და სრულყოფილი ხდებოდა აღზრდისა და სწავლების სისტემების განვითარება დღემდე. ყოველივე ამის ცოდნა აუცილებელია მომავალი მასწავლებლისათვის. იგი ხელს უწყობს მასწავლებლის პედაგოგიური აზროვნების ჰორიზონტის გაფართოებას. აქედან გამომდინარე:

სალექციო კურსის მიზანი და ამოცანები: კურსის მიზანია მაგისტრანტებმა სრულყოფილად შეისწავლონ პედაგოგიკის ძირითადი კატეგორიების: აღზრდის, განათლებისა და სწავლების განვითარების ისტორია, რაც თავის მხრივ მათი განვითარების არსს წარმოადგენს.

კურსის ამოცანაა შეასწავლოს მაგისტრანტებს მოწინავე პედაგოგთა და მეცნიერთა შეხედულებები და პრაქტიკული გამოცდილება, რათა მომავალ მასწავლებელს შეეძლოს მათ საფუძველზე და თანამედროვე შეხედულებათა თანხვედრით განახორციელო ეფექტური პედაგოგიური მოღვაწეობა.

პრერეკვიზიტი: არა აქვს

სალექციო კურსის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება	აქვთ საფუძვლიანი ცოდნა პედაგოგიკის ისტორიაში	სტუდენტი ფლობს საფუძვლიან ცოდნას მოწინავე პედაგოგთა და მეცნიერთა ბიოგრაფიული და შემოქმედებითი საქმიანობის, შეხედულებების, მათ მიერ შექმნილი საგანმანათლებლო სისტემების შესახებ. კარგად იცის განათლების სხვადასხვა თეორიების წარმოშობისა და განვითარების ეტაპები საუკუნეების მიხედვით როგორც საზღვარგარეთის, ისე ქართულ სინამდვილეში.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	განუვითარდებათ ანალიზის და სინთეზის უნარი, შემოქმედებითი ძიების უნარი, მიღებული ცოდნის ყოველდღიურ ცხოვრებაში გამოყენების უნარი	შეუძლია მსოფლიო საგანმანათლებლო სისტემებისა და თეორიების ღრმა, შედარებითი ანალიზი; აანალიზებს განათლების თანამედროვე თეორიებს საქართველოში მიმდინარე განათლების რეფორმების მიმდინარეობისა და ამ

		მხრივ ჩვენი სარეფორმო პრაქტიკის პრობლემათა გადაწყვეტის ასპექტებით. შეუძლია კონკრეტული საგანმანათლებლო ამოცანის ეფექტური გადაწყვეტა განათლების სხვადასხვა თეორიებში მოძიებულ მეთოდებთან შესაბამისობაში.
კომუნიკაციის უნარი	ექნებათ ეფექტური კომუნიკაციის უნარი	შეეძლება სტუდენტებთან და ლექტორთან პროფესიულ სფეროში ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია. ერთნაირი ეფექტურობით მუშაობენ ჯგუფში როგორც ლიდერი და რიგითი წევრი. ერთნაირი ეფექტურობით ამზადებენ და წარმოადგენენ პრეზენტაციას ჯგუფში და ინდივიდუალურად.
სწავლის უნარი	შეუძლია ამ სფეროში საკუთარი საქმიანობის შეფასება, ანალიზი და გაუმჯობესება	შეუძლია საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენება, ინტერნეტში საჭირო მასალების მოძიება და დამუშავება, შესაბამისი თვალსაზიარებით პრეზენტაციის მომზადება. ეფექტურად კითხულობენ და ამუშავებენ ლიტერატურას. შესწევთ უნარი, კრიტიკულად შეაფასონ საკუთარი თავი და აქედან გამომდინარე, მუდმივად ზრუნავენ საკუთარი პროფესიონალიზმის ამაღლებაზე.
ღირებულებები	აქვს საგანმანათლებლო საქმიანობაში არსებული ღირებულებების კრიტიკული გააზრების და ამ ღირებულებათა განვითარების უნარი.	სათანადოდ აფასებს პედაგოგიკის ისტორიის შემქმნელთა ღვაწლს მეცნიერების განვითარებაში. გათავისებული აქვს მათი ცხოვრებისეული ღირებულებები და წარმატებით ახდენს მათ ადაპტაციას საკუთარ ქმედებებში.

სწავლებისა და სწავლის მეთოდები: ლექცია, ჯგუფში მუშაობა, ზეპირი გამოკითხვები, კოლოქვიუმები და პრეზენტაცია

ძირითადი ლიტერატურა:

- 1) „პედაგოგიკის ისტორია“, პროფესორ ნათელა ვასაძის რედაქტორობით, თბილისი 1980 წ.
- 2) „პედაგოგიკის ისტორია“, პროფესორი ნ. ვასაძე, პროფესორი ვ. გაგუა, თბილისი 1998;

დამხმარე ლიტერატურა:

- 1) იაკობ გოგებაშვილი, „რჩეული პედაგოგიური თხზულებანი“, თბ. 1977;
2. იაკობ გოგებაშვილი, ი. (1982), „საგანძური“, თბ. ამომცემლობა განათლება;
3. უშინსკი, კ. რჩეული პედაგოგიური თხზულებანი, თბ. 1974;
4. თავიშვილი, გ. *რჩეული ნაწერები*, ტ. 1,2, თბ. განათლება 1974;

5. Я. А. Коменский Избранные педагогические сочинения, М. Педагогика, Т I 2, 1982;
 6. ზამბახიძე, ვ. (1971) ნიკო ნიკოლაძის პედაგოგიური იდეები, თბ. გამომცემლობა განათლება.

სტუდენტთა შეფასების სისტემა და შეფასების კრიტერიუმები:

შეფასების 100% გადანაწილება შემდეგი სახით:

შუალედური შეფასება – მაქსიმალური 60%

მათ შორის: 2 წერითი სამუშაო – 30% (15% x 2).

პირველი წერა ჩატარდება სემესტრის I ნახევარში, მეორე – სემესტრის ბოლოს. წერის თარიღსა და თემატიკაზე სტუდენტები წინასწარ იქნებიან ინფორმირებულნი. წერის ხანგრძლივობა 50 წთ.

4 ჯგუფური მეცადინეობა – 20% (5% x 4).

1 ზეპირი პრეზენტაცია – 10%,

რომელზედაც სტუდენტს საშუალება ეძლევა ზეპირსიტყვიერად წარმოაჩინოს თავისი პროფესიული ცოდნა და უნარები ამა თუ იმ საკითხზე მსჯელობისას. პრეზენტაციის წარმოდგენა სავალდებულოა თვითოეული სტუდენტისათვის და ჩატარების განრიგი თემატიკის გათვალისწინებით და სტუდენტთან შეთანხმებით გაწერილ იქნება სემესტრის დასაწყისში დაახლოებით მეორე, მესამე ლექციის შემდეგ. რეზენტაციის შეფასება მოხდება ცხრილში მოცემული შემდეგი პარამეტრების მიხედვით:

პრეზენტაციის შეფასების პარამეტრები	მაქსიმალური ქულა
შინაარსის ლოგიკურობა	3 ქულა
თემის გასაგებად წარმოდგენა	3 ქულა
თემის სრულად წარმოდგენა	2 ქულა
ვიზუალური საშუალებების გამოყენება	2 ქულა
სულ:	10 ქულა

ფინალურ გამოცდაზე დაიშვება მხოლოდ ის სტუდენტი, რომელმაც შუალედურ შეფასებაზე მოაგროვა მინიმუმ 11 ქულა და ამით ფინალური გამოცდისათვის დაწესებულ ქულათა მაქსიმუმის (40 ქულა) მიღების შემთხვევაში მიეცა შანსი დააგროვოს კრედიტის მინიჭებისათვის აუცილებელი მინიმალური 51 ქულა, ე.ი. (11ქ + 40ქ = 51ქ).

ფინალური გამოცდა ჩატარდება წერითი ფორმით, რომლის ხანგრძლივობა 2 აკადემიური საათია. საგამოცდო დავალება მოიცავს 10 საკითხს აქედან და თვითეული საკითხი ფასდება მაქსიმალური 4 ქულით.

იმ შემთხვევაში, თუ სტუდენტმა სემესტრის მანძილზე შუალედური შეფასებებით დააგროვა კრედიტის მინიჭებისათვის საჭირო ქულათა რაოდენობის მინიმუმი (51 ქულა), იგი თავისუფლდება ფინალურ გამოცდაზე გასვლის ვალდებულებისაგან, თუმცა სტუდენტს შეუძლია გავიდეს საბოლოო გამოცდაზე და შუალედურ შეფასებას დაამატოს გამოცდის ქულა-

სალექციო კურსის სტრუქტურა

I კვირა

1 თემა: აღზრდა პირველყოფილ საზოგადოებაში. აღზრდა-განათლება მონათმფლობელურ საზოგადოებაში.

ლიტერატურა: ვასაძე, ნ. (1988) *პედაგოგიკის ისტორია*, გვ. 5, 11-37
პედაგოგიკის ისტორია, 1998, გვ. 11-16

II კვირა

2 თემა: აღზრდა, სკოლა და პედაგოგიური აზრი ფეოდალურ საზოგადოებაში.

ლიტერატურა: ვასაძე, ნ. (1988) *პედაგოგიკის ისტორია*, ნ. ვასაძის რედაქტორობით 1988 წ. გვ. 37-61
პედაგოგიკის ისტორია, 1998 გვ. 26-36

III კვირა

3 თემა: იან ამოს კომენსკი

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 61-78
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 71-88

IV კვირა

4 თემა: ჯონ ლოკის და ჟანჟაკ რუსოს პედაგოგიური იდეები

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 78-85
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 88-117

V კვირა

5 თემა: XVIII საუკუნის ფრანგი განმანათლებლები (ჰელვეცი დიდრო) პედაგოგიური შეხედულებები, იოჰან ჰენრიხ პესტალოცი.

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 85-104
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 65-69

VI კვირა

6 თემა: იოჰან ჰერბარტის, ადოლფ დისტერვერგის და რობერტ ოუენის პედაგოგიური შეხედულებანი.

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 104-131
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 132-160

VII კვირა

7 თემა: დიდი რუსი პედაგოგი კ.დ. უშინსკის პედაგოგიური შეხედულებანი

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 220-238

VIII კვირა

8 თემა: სწავლა-განათლება ძველ საქართველოში უძველესი დროიდან ახალი წელთაღრიცხვის IV საუკუნემდე.

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 278-338
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 180-192

IX კვირა

9 თემა: სახალხო განათლება რევოლუციამდე საქართველოში XIX საუკუნის I ნახევარში გვ. 338-376

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 376-398
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 192-200

-

X კვირა

10 თემა: გელათის აკადემია, იყალთოს, გრემის აკადემიები, თბილისისა და თელავის სემინარიები.

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 297-324
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 201-217

XI კვირა

1 თემა: პედაგოგიური იდეები XVII-XVIII საუკ. საქართველოში, არჩილი, სულხან-საბა ორბელიანი, ვახტანგ VI, დავით გურამიშვილი.

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 324-338
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 217-225

XII კვირა

12 თემა: სახალხო განათლება XIX საუკუნის I და II ნახევარში

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*-35, 1988 წ. გვ. 3386
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 231-264

XIII კვირა

13 თემა: ილია ჭავჭავაძის პედაგოგიური შეხედულებანი

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 357-360
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 264-268

XIV კვირა

14 თემა: აკაკი წერეთლის და ნიკო ნიკოლაძის პედაგოგიური შეხედულებანი

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 361-371
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 270-282

XV კვირა

15 თემა: იაკობ გოგებაშვილის პედაგოგიური მოღვაწეობა და პედაგოგიური იდეები.

ლიტერატურა: *პედაგოგიკის ისტორია*, 1988 წ. გვ. 376-395
პედაგოგიკის ისტორია, 1988 წ. გვ. 287-307